

РЕШЕНИЕ

№ 1131

гр. Бургас, 31.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диляна Н. Йорданова

при участието на секретаря Станка Д. Чавдарова
като разгледа докладваното от Диляна Н. Йорданова Гражданско дело № 20232100100880 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по искова молба от Ш. Ю. И., ЕГН***** от ****, съдебен адрес гр. Бургас, ул. Васил Априлов №18, ет.3, офис 6, с която е предявил против Прокуратурата на Република България иск за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 26 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на неоснователно образувано срещу него досъдебно производство №3292 ДП-774/2021г. по описа на Четвърто РУ на ОД на МВР Бургас, пор. №2759/2021 по описа на БРП за извършено престъпление по чл. 343б, ал.3 от НК, прекратено спрямо ищеца с постановление от 11.07.2022г. на прокурор при БРП, ведно със законната лихва, считано от 11.07.2022г. до окончателното плащане.

Твърди се в исковата молба, че ищецът като водач на такси - лек автомобил Дачия Логан, ДК№***** на 20.11.2021г., около 16,05ч. е спрял за проверка от авто патрул Бреза 3 в гр. Бургас, ж.к. Меден рудник до блок 113. След полеви тест било констатирано от полицейските служители, че управлява МПС след употреба на метамфетамин и тетрахидроканабинол, съставен му е АУАН, откаран е до сградата на УМБАЛ Бургас за вземане на кръвна проба, на следващия ден му е иззето свидетелството на управление на

МПС със ЗППАП. Излага, че срещу него е образувано досъдебно производство, в хода на което е назначена и изготвена съдебна химико-токсикологична експертиза, от чието заключение не е установено наличието на алкохол и наркотични вещества. С постановление от 11.07.2022г. на прокурор при БРП образуваното досъдебно производство било прекратено поради несъставомерност и указано на МВР Бургас да му върне свидетелството за управление на МПС. Намира, че воденото спрямо него досъдебно производство е продължило в неразумен срок - 8 месеца, като става въпрос единствено за изследване на кръвта, което е могло да се извърши за минути или за дни, дал е кръвна проба в деня на проверката 20.11.2021г., производството е прекратено на 11.07.2022г., като не е препятствал органите по никакъв начин. Поддържа, че вследствие на воденото досъдебно производство останал без работа и доходи, не могъл да извършва дейност като таксиметров шофьор, бил опозорен пред двете си деца и майка си, с които живее в едно домакинство. След образуваното досъдебно производство изживял стрес, изпитвал срам от хората, спрял да се храни, започнал да пуши, получил сърцебиене, задух и виене на свят, имал затруднения със съня, не можел да си намери място, станал финансово зависим от майка си, която е пенсионерка. Допълва, че започнал да изпитва недостиг на средства, в това число за издръжката на децата му, притеснявал се, изпаднал в състояние на паника, никой не искал да общува с него, сринал се авторитета му в обществото, потъпкано било достойнството му. Посочва, че дори и след прекратяване на наказателното производство продължава да търпи негативни последици, като загубил постоянните си клиенти, не може да възстанови личните си контакти, вече не се ползва с уважението на приятелите си, изпитва укор в очите им. Ангажира доказателства.

Ответната прокуратура е подала отговор в срока по чл.131 от ГПК, в който по същество оспорва иска по основание и размер. Развива доводи по същество на спора. Намира, че отговорност следва да носят органите на МВР, тъй като качеството на ищеца като обвиняем е възникнало при условията на чл. 356, ал.4 от НПК и единствените действия на прокуратурата се свеждат до даване на указания относно разследването и постановяване на акта за неговото прекратяване. Счита, че за възникване на качеството обвиняем, с оглед естеството на производството - бързо по чл. 356, ал.4 от НПК - няма санкция на наблюдаващ прокурор. Излага доводи, че претендираните вреди се

дължат на действия на други органи и не са налице предпоставки за ангажиране отговорността на прокуратурата, липсват ангажирани доказателства за бездействие на прокуратурата. Оспорва твърденията в исковата молба за претърпени неимуществени вреди, както и претендирания размер на обезщетение като прекомерно завишен в сравнение с присъждащите обезщетения в аналогични случаи.

БОС е сезиран с иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, предл. 1-во от ЗОДОВ.

След преценка на събраните по делото доказателства, доводите на страните и разпоредбите на закона, съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

От приложеното досъдебно производство №3292 ДП-774/2021г. по описа на Четвърто РУ на ОД на МВР Бургас, пор. №2759/2021 по описа на БРП, се установява, че спрямо на ищеца на основание чл.356, ал.3 от НПК е образувано бързо производство от органите на МВР за това, че на 20.11.2021г. е управлявал лек автомобил Дачия Логан, ДК №*****, в гр. Бургас, ж.к. Меден рудник до блок 113, след употреба на наркотични вещества „метамфетамин“ и „тетрахидроканабинол“, констатирана с полеви тест.

С уведомление на основание чл.356, ал. от НПК от МВР е уведомена РП-Бургас, като с постановление от 23.11.2021г. бързото производство е преобразувано в досъдебно.

В хода на разследването са извършени процесуално-следствени действия - разпит на свидетели, оглед на веществени доказателства, изискани са справка от сектор „Пътна полиция“, справка за съдимост, назначена е съдебно-химическа /токсикологична/ експертиза.

В кориците на досъдебното производство се съдържат заповед за задържане на лице по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР за срок до 24 часа, протокол за обиск, акт за установяване на административно нарушение, с който е иззето като доказателство свидетелството за управление на МПС на Ш. И..

Със заповед за прилагане на принудителна административна мярка от 22.11.2021г. е отнето временно свидетелството за управление на МПС на ищеца до решаване на въпроса за отговорността му за срок не повече от 18 месеца.

На 23.02.2022г. по досъдебното производство е депозирано заключение по назначената съдебна химико-токсикологична експертиза, видно от което от извършените изследвания на представената биологична проба не е установено наличие на алкохол и наркотични вещества в кръвта му

От органа на досъдебното производство е съставен на 03.05.2022г. доклад по чл. 226, ал.1 от НПК и на 14.06.2022г. изготвено мнение за прекратяване на наказателното производство поради несъставомерност на деянието.

Досъдебното производство е прекратено с постановление от 11.07.2022г. на наблюдаващ прокурор при БРП, с което са дадени указания за съобщаване на постановлението на Началник сектор ПП при ОД на МВР Бургас за преценка основанията за връщане свидетелството за управление на МПС на Ш. И..

Препис от постановлението за прекратяване на наказателното производство е връчен на ищеца на 14.07.2022г., чрез неговата майка.

Пред настоящата съдебна инстанция е разпитан свидетелят Д.С., от чийто показания се установява, че първоначално Ш. И. е работил като негов колега. През 2021г. ищецът закупил автомобил, напуснал работа и започнал да управлява такси. След няколко месеца отново се върнал на старото си работно място, нямал настроение и не говорел. Впоследствие станало ясно, че не може да управлява служебния автомобил поради отнето свидетелство за управление за употреба на наркотици. Обяснява, че преди това Ш. И. е бил много спокоен и лъчезарен човек, но след отнемане на шофьорската книжка се променил, започнал да изпитва притеснения, имал три деца, изпитвал финансови и здравословни проблеми.

Свидетелят М.К., който работи като таксиметров шофьор, в показанията си пред БОС поддържа, че се запознал с Ш. И.ов на стоянката за таксите пред Старата поща в гр. Бургас през 2021г. Посочва, че първоначално ищецът бил много усмихнат и весел, карал такси и имал постоянни клиенти. След като му отнели свидетелство за управление на МПС станал унил, отслабнал, нямал настроение, не му достигали пари и искал заеми. Срамувал се, че всички колеги и общи приятели са узнали за случилото се. Според свидетеля в момента ищецът пак работи като таксиметров шофьор, но е загубил значителна част от клиентелата си защото редовните клиенти са

научили, че тестът му за наркотици е положителен.

Съдът кредитира показанията на разпитаните по делото свидетели, които са детайлни и последователни и не се опровергават от останалите събрани по делото доказателства.

При така събраните доказателства от правна страна съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. В случая безспорно се установи, че ищецът е имал качеството уличен по образувано досъдебно производство за извършено престъпление по чл. 343б, ал.3 от НК, за което престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода от една до три години, като наказателното производство спрямо него е прекратено поради липсата на доказателства за извършено престъпление.

Неоснователно е възражението на ответника, че не следва да бъде ангажирана отговорността му по реда на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ. В случая бързото производство е преобразувано в досъдебно наказателно производство, като органите на досъдебното производство са действали под надзора на наблюдаващия прокурор при БРП. Независимо, че спрямо ищеца не е повдигнато обвинение същият е търпял неимуществени вреди от незаконно упражнената държавна принуда от прокуратурата. По отношение на наложената принудителна административна мярка „отнемане на свидетелство за управление на МПС“ със заповед от 22.11.2021г. преди прокурорското постановление от 23.11.2021г. за преобразуване на бързото производство, съдът съобрази, че административният орган не разполага с оперативна самостоятелност да отмени мярката по време на висиящността на наказателното производство.

Предвид това съдът намира, че е налице хипотезата на незаконно упражнена държавна принуда спрямо ищеца, осъществена с действията на органите на прокуратурата, поради което са налице условията за ангажиране отговорността на държавата за репарирание на вредите от предприетите от

прокуратурата незаконосъобразни действия. В този смисъл е и представената от процесуалния представител на ищеца съдебна практика – решение №500084 от 30.05.2023г. по гр.д.№1961 по описа на ВКС, III ГО, в която се приема, че неоснователно упражнената принуда в обхваща мерките срещу уличеното лице, за които образуваното наказателно производство е необходимо и достатъчно условие за осъществяването им, например - мерки за процесуална принуда срещу уличеното лице, както и принудителните административни мерки (ПАМ), които са налагат при условията на обвързана компетентност заради образуваното наказателно производство, доколкото административният орган не действа при условията на оперативна самостоятелност, за да прецени дали да наложи ПАМ или не.

Следователно Прокуратурата на РБ отговаря по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за неимуществени вреди, причинени от задържане за 24 часа и временно отнемане на свидетелство за управление на МПС, при образувано наказателно производство по чл.343б, ал.3 от НК, което е прекратено поради липса на доказателства за извършено престъпление.

С оглед на това, съдът намира за доказана по основание предявената претенция за заплащане на обезщетение за неимуществените вреди.

От показанията на разпитаните по делото свидетели безспорно се установи, че в резултат на образуваното наказателно производство ищецът изпитал притеснения, станал унил, отслабнал, нямал настроение, били накърнени доброто му име и неговото достойнство, загубил работата си като таксиметров шофьор поради отнетото свидетелство за управление на МПС и имал финансови затруднения. След отмяна на принудителната административна мярка продължава за търпи негативни психически преживявания - срамува се и има проблеми в работа си поради загубата на редовните си клиенти.

БОС намира, че обезщетение в размер на 3000 лева би репарирало в пълна степен причинените на ищеца неимуществени вреди вследствие на непозволеното увреждане. В тази връзка съдът съобрази, че ищецът е тестван за наркотици на 20.11.2021г., заключението по назначената експертиза по досъдебното производство е депозирано на 23.02.2022г., като наказателното производство спрямо него е прекратено едва на 11.07.2022г. Претърпените неимуществени вреди от наложената принудителна административна мярка

по време на висиящността на наказателното производство са тясно свързани с ограничения на правото на полагане на труд за срок над 7 месеца, засягане на обществената и професионална репутация и материални затруднения. Обезщетението следва да обхване не само имуществените вреди, изразяващи се в тревожност, засягане на честта и достойнството му, но и претърпените вреди от бавното наказателно производство. Съгласно чл.6, пар.1 КЗПЧОС всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения има право на справедливо и публично гледане на делото, в разумен срок и нарушението на това субективно материално право поражда отговорност за обезщетение на базата на деликта. Не се касае за усложнена престъпна дейност, фактическа или правна сложност на делото, препятстване на органите на реда от страна на ищеца за извършване на процесуални действия, поради което съдът намира за неоправдана конкретната продължителност на досъдебното производство.

При горните мотиви съдът счете искът за неимуществени вреди за основателен до размера от 3 000 лева, до който следва да бъде уважен. За горницата над този размер до размера от 26 000 лева искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По отношение на претенцията за заплащане на мораторна лихва върху неимуществените вреди такава се дължи, считано от съобщаването на постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство- 14.07.2022г. Неоснователна е акцесорната претенция за законната лихва за периода от 11.07.2017г. до 13.07.2022г.

Съразмерно на уважената част от иска ответникът следва да заплати на ищеца сумата от 1,16 лв., представляваща направени съдебно-деловодни разноси. На основание чл. 38 от ЗА ответникът следва да заплати на адв. П. В. от АК-Бургас сумата от 600лв. адвокатско възнаграждение върху уважената част от иска съгласно чл. 7, ал.2, т.4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от гореизложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на Ш. Ю. И., ЕГН***** от ****, съдебен адрес гр. Бургас, ул. Васил Априлов

№18, ет.3, офис 6, сумата от **3 000 /три хиляди/ лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на неоснователно образувано срещу него досъдебно производство №3292 ДП-774/2021г. по описа на Четвърто РУ на ОД на МВР Бургас, пор.№2759/2021 по описа на БРП за извършено престъпление по чл. 343б, ал.3 от НК, прекратено спрямо ищеца с постановление от 11.07.2022г. на прокурор при БРП, ведно със законната лихва, считано от 14.07.2022г. до окончателното плащане.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от Ш. Ю. И. против Прокуратурата на Република България за горницата над уважения до предявения размер от 26 000лева, както и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва за периода 11.07.2022г.-13.07.2022г.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на Ш. Ю. И. сумата в размер на 1,16лева, представляваща съдебно-деловодни разноси.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на адвокат Панайот Велков от АК-Бургас сумата от 600 лева адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Бургаския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____